

IX - sinf. ONA TILI VA ADABIYOT

1-variant

1. Qaysi qatorda otli soʻz birikmasi berilgan?

- A) feʼliga qarab, shahar tomon bormoq, sendan katta
- B) oʻqishda birinchi, hammadan koʻp, qushlarning chugʻur-chugʻuri
- C) bizning qishloq, zavq bilan gapirmoq, katta hovli
- D) kumush qish, yaxshi oʻqigan, seni izlab

2. Tobe soʻz yasama boʻlgan bitishuv munosabatli otli soʻz birikmasini aniqlang.

- A) gullar chiroyli
- B) soʻzlashini tinglamoq
- C) muammoli suhbat
- D) ifodali gapirmoq

3. Qaysi mavzudagi insholarda biror badiiy asar va unda ishtirok etuvchi qahramonlar taqdirini tahlil qilishda oʻquvchi oʻz mustaqil fikri bilan yondashadi?

- A) adabiy mavzudagi insholarda
- B) adabiy-ijodiy mavzudagi
- C) erkin mavzudagi insholarda
- D) sinov insholarda

4. Ushbu gapdagi tagiga chizilgan soʻz tarkibida qanday qoʻshimcha mavjud?

Biliglik keraklik soʻzug soʻzlayur.

- A) tushum kelishigi qoʻshimchasi
- B) joʻnalish kelishigi qoʻshimchasi
- C) egalik qoʻshimchasi
- D) sifatdosh yasovchi qoʻshimcha

5. *Bildi ota ... foydasizdir qiynamoq.* Uch nuqta oʻrniga qanday tinish belgisi qoʻyish mumkin?

- A) tire
- B) nuqtali vergul
- C) vergul
- D) nuqta

6. Feʼl shakllaridan qaysi biri zamon va shaxs-sonni koʻrsatmaydi?

- A. Sof feʼl
- B. Harakat nomi
- D. Sifatdosh
- C. Ravishdosh

7. Qaysi harf til oldi, portlovchi, jarangsiz undoshni ifodalaydi?

- A) j
- B) t
- C) k
- D) sh.

8. *ng* birikmasi qaysi qatordagi soʻzlarda ajratib aytiladigan *n* va *g* oʻrnida qoʻllangan?

- A) ong, bong, tong, yeng, koʻngil
- B) manglay, tanglay, tinglamoq
- C) kongress, tangens, ingliz, tanga
- D) ingramoq, jaranglamoq, arang

9. Qaysi qatorda tinish belgilari toʻgʻri ishlatilgan?

- A) yolgʻon gapirish : albatta gunohdir
- B) yolgʻon gapirish, albatta, gunohdir.
- C) yolgʻon gapirish - albatta gunohdir.
- D) yolgʻon gapirish, albatta gunohdir.

10. Yurakda orzum qat-qat, koʻnglim etadi parvoz. Ushbu gap qanday bogʻlanishga ega?

- A. Teng bogʻlanish
- B. Bogʻlovchisiz bogʻlanish
- C. Bogʻlovchi vazifasidagi bogʻlanish
- D. Ergashgan bogʻlanish

- A) "Bog'i Maydon"   B) "Bog'i Dilkusho"
C) "Bog'i Jahon"   D) "Bog'i Bo'ldudur"

ASOS:9-sinf I-qism 110-bet

21."Asar voqea-hodisalarining o'zaro shaklan joylashuvi boshqa asarlardan keskin farq qiladi. Unda go'yo bir-biri bilan bog'lanmaydigan qator hikoyalar, rivoyatlar hatto qissalar aralash tartibda kelaveradi. Ularda tasvirlangan voqea-hodisalar ham zamon, ham vaqt nuqtayi nazaridan izchil tizimga bo'ysunmaydi"

Ta'rif qaysi asar haqida?

- A) "Ufq"   B) "Chinor"   C) "Qutlug' qon"   D) "Oq kema"

ASOS:8-sinf II-qism 43-bet

22.Quyidagilardan Ibroyim Yusupovning o'zbek tilida nashr etilgan asarini belgilang.

- A) "Qirg'iz"   B) "Mangu buloqlar"   C) "Turnalar"   D) "Qora tol"

ASOS: 6-sinf II-qism 151-bet

23."Darhaqiqat, ushbu asar odamga quvvat beradigan umid, uning boshini "toshdan" qiladigan ishonch barq urib turgan haqiqiy hayot manzarasidir". Ta'rif qaysi asar haqida?

24."Gilam paypoq" hikoyasida o'g'il onasiga qayerdan gilam paypoq olib kelgan edi?

---

25. Qaysi shoir Ulug'bekni sharaflab, 4 ta qasida bitgan?

IX - sinf. ONA TILI VA ADABIYOT

2-variant

1. Quyidagi so'zlarning qaysi birida imlo qoidasiga ko'ra *husn-* so'zidan so'ng *-i-* unlisi yoziladi.

1. husnbuzar, 2. husnxat, 3. husnjamol, 4. husnkor.
A. 1, 2, 3, 4; B. 2, 3; C. 2, 4; D. 2, 3, 4.

2. Keltirilgan gaplarning qaysi birida ajratish, ta'kidlash ifodalangan ot qo'llangan?

- A. Mustaqillik-oliy ne'mat.
B. Faqat Jizzax viloyatigina paxta rejasini birinchilardan bo'lib bajardi.
C. Shaharda ko'rkam binolar qad rostladi.
D. O'quvchilar fan olimpiadalariga puxta tayyorgarlik ko'rdilar.

3. Qaysi gapda aniqlovchi uyushib kelgan?

- A. Iste'dodli adib ko'p asarlar va dramalar yozdi.
B. Undan sal nordon va xushbo'y hid kelardi.
C. O'zbekiston- yangicha taraqqiyot yo'lida.
D. Seni hur va ozod, seni kuylayman.

4. To'ldiruvchi uyushib kelgan gapni belgilang.

- A. Mutolaa inson hayotida muhim o'rin tutadi.
B. Ona so'zining o'zi har yurakka jarangli sado beradi.
C. O'tgan yoshlik va chiqqan so'zni also qaytarib bo'lmaydi.
D. Dunyoda odamlarni ko'rishdan ham buyukroq baxt bo'ladimi?

5. Uyushiq bo'lakli gapning qaysi birida umumlashtiruvchi so'z qo'llangan?

- A. Ufqqa tutashib ketgan polizlar goh qizg'ish, goh qahrabo rangda tovlanadi.
B. Mehnatda, ijodda, san'atda, fanda kattadir yoshlarning qo'shgan hissasi.
C. Ilm, fan va fikr olami nihoyatda keng va chuqur.
D. Bemorning his-tuyg'ulari, o'y-xayollari va kelajak ishlari hamma-hammasi vrachning qo'lida.

6. Ajratilgan hol qo'llangan qatorini belgilang.

- A. Tilning xizmat doirasi juda keng, hajmi o'lchovsiz bo'ladi.
B. Nafis chayqaladi bir tup na'matak
C. Soyda, qo'sh yong'oqning tagida, oppoq qorga ko'milib uzoq turdi.
D. Qarang buncha ham gul yaproqlari chiroyli.

7. Qaysi gapda kiritma qo'llangan?

- A. Ko'z nurim –onam, oltin so'zim- onam
B. Tilning, hatto, tovush me'yorlari ham bizni o'qishga da'vat etadi.
C. Qisqalik, aniqlik, soddalik rasmiy ish qog'ozlarining bosh belgilaridir.
D. Nahotki, daryolar oqar teskari, nahotki, odamlar kezar darbadar.

8. Berilganlarning qaysi biri ushbu gapning davomi bo'ladi.

Yozuvchi bu timsolni zo'r samimiyat va otashin ...

- A. Gap bilan tasvirlagan B. Ehtiros bilan tasvirlagan

C. G'ayrat bilan tasvirlagan D. Ustalik bilan tasvirlagan.

9.Egasi umumlashgan gapni aniqlang.

- A. Shaftolizor bog'larni ko'rdim.
- B. Hurmat qilsang hurmat ko'rasan.
- C. Nutq yakka shaxs, juft shaxs orasida yuz beradi.
- D. Musobaqada, albatta, g'olib chiqamiz.

10. Hamma, barcha, bari, butun olmoshlariga qaysi qatorda to'g'ri ta'rif berilgan?

- A. Gumon ma'nosini ifodalaydi
- B. SHaxs, narsa, belgini jamlab keladi
- C. Narsalarning so'rog'ini ifodalaydi
- D. Narsalarni ko'rsatib keladi.

11. Na.. na yordamchisi yuklama vazifasida kelgan qatorni belgilang.

- A. Na so'ngiga yetoldi ishning, na dunyoni anglab ulgurdi.
- B. Na otam, na onam, na oilam bor..
- C. Na saljuq, na Chingiz qilmadi shafqat.
- D. Na sen bording, na u bordi.

12. She`rda olmoshning qaysi turi qo`llangan?

Qalbm urmoqda shu mushtdek yurakda,

Yangidan o`smoqda kichkina jismim,

Demakki hayotim davom etmoqda,

Demakki olamda qolmoqda ismim.

- A. Ko'rsatish.
- B. Kishilik.
- C. Belgilash
- D. Gumon

13. Fe'llarning munosabat shakllariga to'g'ri ta'rif berilgan javobni toping?

- A. Fe 'I asoslariga qo'shilib, gapda hol vazifasida qo'llanilishga xoslovchi shakllar
- B. Fe 'I asoslariga qo 'shilib, gapda aniqlovchi vazifasida qo'llanilishga xoslovchi shakllar
- C. Fe 'I asoslariga qo 'shilib, gapda kesim vazifasida qo 'llanishga xoslovchi shakllar
- D. Fe 'l asoslariga qo 'shilib, gapda ega va to'ldiruvchi vazifasida

14. Bitishuvli birikma qaysi qatorda berilgan?

- A. Bahor havosi, hovli sathi
- B. Uzoqdan ko'rinmoq, mashg'ulotga qatnashmoq
- C. Ziyrak bola, puxta bilim
- D. Sevimli shoir, dalada uchrashuv

15. Quyidagi so'zlarning qaysi birida nuqtalar o'rniga bo'g'iz undoshi qo'yiladi?

1)musho...ada 2)qabi...lik 3)xo...ish 4)mu...lis 5)al...azar 6)gul...ayri
7)ala...siramog 8)ta...lika 9)ya...ob

- A. 1,2,3,5,8,9
- B. 1,2,6,8,9
- C. 2,3,5,6,7,8

D. 1,2,3,5,7,8

16. *Amu –Buxoro kanali. Rahmat. Tuzukman.* Berilgan gaplardan soʻz-gapni ajratib yozing.

J: _____

17. Berilgan gapda murakkab kesim qaysi. Tagiga chizing. *Ayozli kunlar asta-sekin oʻtib borayotir.*

J:-----

18. Berilgan gapdan aniqlovchini ajrating va qaysi turiga mansubligini yozing. *Mehnatninig qadrini ular ham bilishsin doʻstim.*

J:-----

19. Bayon qilinayotgan fikrga soʻzlovchining ishonch, gumon, quvonch, afsuslanish munosabatlarini yoki fikrning tartibi va xulosasini bildirgan soʻzlar qanday nomlanishini yozing.

J:-----

20. Isimlarning -man, -san, -dir qoʻshimchalariga ega boʻlgan shakli...

J:-----

21. Quyidagi asarlardan sheʼriy toʻplamni belgilang.

- A) “Kapitan Gastello”   C) “Jinoyat”
B) “Muqanna”   D) “Toshkentnoma”

22. “Uloqda” hikoyasida kimning oti qozoqi ot deb taʼriflangan?

- A) Turgʻun chavondozi   C) Murodning
B) Salimning   D) Esonboyning

23. “Mehrobdan chayon” romanida keltirilgan “Dunyoda hayotidan qoʻl yuvgʻuchidek tili uzun kishi boʻlmas” fikri kimga tegishli?

_____
24. Muqimiy “Sayohatnoma” asarida qaysi qishloqda selda qolganini aytadi?

_____
25. “Ulugʻbek xazinasi” romanidagi isteʼdodli shoir, arslonyurak jangchi Qalandar Qarnoqiyning Vatani qayer edi?

_____